# Uitspraak Geschillencommissie Kifid nr. 2023-0854

(mr. M.E.J. Bracco Gartner, voorzitter en mr. D.P. van Strien, secretaris)

| | |
|---|---|
| Datum uitspraak | 14 november 2023 |
| Klacht van | De consument |
| Tegen | Nationale-Nederlanden Levensverzekering Maatschappij N.V., gevestigd te Rotterdam, verder te noemen de pensioenuitvoerder |
| Aard uitspraak | Niet-bindend advies |
| Uitkomst | Vordering afgewezen |

## Samenvatting

Pensioenverzekering. Beschikbare premie en lifecycles. Zorgplicht pensioenuitvoerder in het kader van prudent beleggen. De pensioenuitvoerder gebruikt Liability Matching Funds om het renterisico zoveel mogelijk te beperken en zo te streven naar een zo stabiel mogelijke pensioenuitkering. De commissie heeft op basis van de beschikbare informatie en documentatie geen reden om aan te nemen dat de pensioenuitvoerder niet prudent heeft belegd of op enige andere wijze tekort is geschoten.

## 1. Procedure

1.1 De behandelend commissie, verder te noemen de commissie, beslist op basis van het reglement en op basis van de door partijen aan Kifid ingestuurde documenten inclusief bijlagen. Het gaat om: 1) het klachtformulier van de consument; 2) de aanvullende stukken van de consument; 3) het verweerschrift van de pensioenuitvoerder; 4) de repliek van de consument; 5) de dupliek van de pensioenuitvoerder en 6) de ter zitting door de consument overgelegde notitie.

1.2 Partijen zijn opgeroepen voor een hoorzitting op 3 oktober 2023. Op de hoorzitting was de consument aanwezig. Namens de pensioenuitvoerder waren aanwezig: de heer [naam 1], claims handling en de heer [naam 2], claims handling.

1.3 De consument heeft gekozen voor een niet-bindend advies. Dit betekent dat partijen elkaar niet aan de uitspraak kunnen houden.

## 2. Het geschil

*Wat is er gebeurd?*

2.1 De consument heeft uit hoofde van zijn dienstverband sinds 1 augustus 2015 deelgenomen aan een pensioenregeling die zijn werkgever bij de pensioenuitvoerder heeft ondergebracht, het Persoonlijk Pensioen Plan. De regeling was op basis van beschikbare premie.

De consument heeft op 8 maart 2016 een pensioenkapitaal opgebouwd in een eerder dienstverband via een waardeoverdracht aan de pensioenuitvoerder overgedragen. Dit bedrag van € 25.490,03 is aan zijn pensioenkapitaal bij de pensioenuitvoerder toegevoegd.

2.2 Binnen de pensioenregeling werd belegd in een lifecycle. Per 1 januari 2019 werd belegd in de zogenoemde beleggingsvorm Index Volgend, waarin gebruik werd gemaakt van de Liability Matching Funds.

2.3 Het pensioenkapitaal is op 1 januari 2023 tot uitkering gekomen. De consument heeft het vrijgekomen bedrag van € 63.350,68 aangewend voor de aankoop van een pensioen bij een andere pensioenuitvoerder.

*De klacht en vordering*

2.4 De consument vordert een bedrag van € 6.134,-. Dit is het verschil tussen de beleggingswaarde op expiratiedatum en het totaal van de ingelegde premies (€ 69.493,82).

2.5 De consument is van oordeel dat de pensioenuitvoerder niet zorgvuldig heeft belegd. Op expiratiedatum was de waarde van het pensioenkapitaal 8,9% lager dan de door hem gestorte premies. Volgens de consument is een pensioenuitvoerder verplicht om een bodem in te bouwen in het pensioenkapitaal, zodat dit nooit lager zal zijn dan de som van de gestorte premies. Desnoods moet de pensioenuitvoerder een voorziening treffen, een soort stroppenpot. Dat heeft de pensioenuitvoerder nagelaten.

2.6 De consument wijst er daarbij op dat op 1 januari 2022 zijn pensioenkapitaal een rendement van 21,99% had behaald. Het renterisico was op dat moment nagenoeg nul, omdat de rente toen praktisch nul was. Omdat de opbouw van het pensioenkapitaal het laatste jaar inging, had de pensioenuitvoerder de beleggingsrisico's moeten beperken en moeten consolideren. Dit laatste had voor de hand gelegen omdat een verdere substantiële stijging van het rendement in het laatste jaar niet waarschijnlijk was en het renterisico nagenoeg nihil was. De pensioenuitvoerder heeft echter zonder hem te raadplegen tegen de marktontwikkeling in doorbelegd, terwijl de pensioenstabilisatoren een negatieve waardeontwikkeling lieten zien. Als gevolg daarvan hebben de gestorte premies in de laatste anderhalf jaar niets opgeleverd.

*Het verweer*

2.7 De pensioenuitvoerder heeft verweer gevoerd tegen de stellingen van de consument. Voor zover relevant zal de commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

## 3. De beoordeling

*Wat is de hoofdvraag?*

3.1 De commissie moet de vraag beantwoorden of de pensioenuitvoerder de op hem rustende zorgplicht heeft geschonden door geen waarborg in te bouwen dat minimaal het bedrag ter grootte van de ingelegde premies behouden blijft.

*Beoordelingskader*

3.2 Allereerst merkt de commissie op dat het een feit van algemene bekendheid is dat aan beleggen risico's verbonden zijn. Dat het in deze zaak om het pensioen van de consument gaat, doet hier niets aan af. De consument heeft zelf ook onderkend dat de waarde van de beleggingen kan fluctueren en dat dit kan leiden tot een hoger en tot een lager pensioen-kapitaal op de expiratiedatum.

3.3 De pensioenregeling van de consument is een zogenoemde beschikbare premieregeling, waarbij de pensioenpremies, in de regel gevormd door zowel de inleg van de werknemer (de eigen bijdrage) als die van de werkgever, gestort worden op een beleggingsrekening die in beheer is gegeven bij de pensioenuitvoerder. Op basis van artikel 52a van de Pensioenwet is de pensioenuitvoerder verantwoordelijk voor het beleggingsbeleid. De pensioen-uitvoerder is gehouden om een beleggingsbeleid te voeren dat in overeenstemming is met de prudent-person regel op grond van artikel 135 van de Pensioenwet. Artikel 135 Pensioenwet bepaalt onder meer dat de waarden worden belegd in het belang van de aanspraak- en pensioengerechtigden. In lagere regelgeving is uitgewerkt waar het beleggingsbeleid van de pensioenuitvoerder aan moet voldoen. Artikel 14a lid 2 van het Besluit uitvoering Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling bepaalt dat de pensioenuitvoerder de waarden belegt op een wijze die past bij de aard en duur van de verwachte toekomstige pensioenuitkeringen. Artikel 14d lid 2 van dit besluit bepaalt dat de pensioenuitvoerder het beleggingsbeleid in de opbouwfase van het pensioen baseert op een vaste of variabele pensioenuitkering.

*Liability Matching Funds*

3.4 De pensioenuitvoerder heeft aangevoerd dat de pensioenuitvoerder invulling aan de verplichtingen uit de Pensioenwet geeft door te beleggen volgens lifecycles. In een lifecycle worden de risico's afgebouwd naarmate de pensioendatum nadert, om zo vergaande schommelingen in de verwachten pensioenuitkering te beperken. Bij het beleggen in een lifecycle ligt de focus eerst op het behalen van rendement om de beleggingswaarde te verhogen. Naarmate de pensioenleeftijd nadert verschuift deze focus naar het zoveel mogelijk veiligstellen van de te verwachten pensioenuitkering. Daarvoor wordt een steeds groter deel van de beleggingswaarde belegd in vastrentende waarden in Liability Matching Funds om zo het renterisico af te bouwen.

De hoogte van het aan te kopen pensioen is namelijk voor een belangrijk deel afhankelijk van de marktrente. De waarde van deze matchingfondsen stijgt op het moment dat de marktrente daalt en daalt op het moment dat de marktrente stijgt. In beide gevallen blijft het te verwachten pensioen ongeveer gelijk. Het doel van deze beleggingsstrategie is meer zekerheid over het pensioeninkomen vanaf de pensioendatum, zoals vereist op basis van de prudent person regel in de Pensioenwet (zie 3.3).

3.5 De consument heeft aangevoerd dat rond 1 januari 2022 een mooi rendement was gemaakt en dat het renterisico toen nagenoeg nihil was. De pensioenuitvoerder had daarom moeten consolideren, of de consument de keuze moeten voorleggen of hij wilde consolideren. De commissie overweegt dat deze optie zich niet verdraagt met het wettelijk systeem van de Pensioenwet. Het pensioenkapitaal moet belegd blijven tot de datum van uitkering, waarbij de pensioenuitvoerder het beleggingsbeleid moet baseren op het aankopen van een pensioenuitkering. Daarbij moet óók het renterisico worden beperkt om te zorgen voor een stabiele pensioenuitkering. Dit doet de pensioenuitvoerder door te beleggen in matching funds.

3.6 Hoewel het pensioenkapitaal in de periode van 1 juli 2021 tot 31 december 2022 flink is gedaald, is niet gebleken dat de consument door het beleggen in de matching funds een lagere pensioenuitkering kon aankopen.

3.7 Uit een door de pensioenuitvoerder overgelegde opgave blijkt dat over de periode van 1 juli 2021 tot 31 december 2022 het aan te kopen pensioen is gestegen. Uit het enkele feit dat de waarde van het pensioenkapitaal in die periode in is gedaald kan niet geconcludeerd worden dat de pensioenuitvoerder de zorgplicht voor het zorgvuldig beleggen van het pensioenkapitaal heeft geschonden.

*Behoud van de ingelegde premies*

3.8 Ook de stelling van de consument dat de pensioenuitvoerder verplicht is om te waarborgen dat de waarde van het pensioenkapitaal nooit onder de som van de betaalde premies mag uitkomen vindt geen steun in de Pensioenwet. Een dergelijke verplichting is niet in de Pensioenwet opgenomen en vloeit ook niet voort uit het pensioenreglement. Zoals hierboven is toegelicht is de pensioenuitvoerder verplicht om de premies te beleggen in het belang van de deelnemer, waarbij het opgebouwde kapitaal belegd moet blijven en het beleggingsbeleid gericht dient te blijven op het realiseren van een (stabiele) pensioen-uitkering.

3.9 Op de pensioenuitvoerder rustte ten slotte geen verplichting de consument te informeren dat het pensioenkapitaal op de expiratiedatum lager zou kunnen zijn dan de som van de ingelegde premies. Zoals onder nummer 3.2 reeds is overwogen, is het feit van algemene bekendheid dat aan beleggingen risico's verbonden zijn en dat koersen kunnen fluctueren. Dit geldt ook voor het pensioenkapitaal.

Daar komt bij dat zou komen vast te staan dat de pensioenuitvoerder de consument onvoldoende heeft geïnformeerd over de wijze van beleggen, dit onverlet laat dat de pensioenuitvoerder moet voldoen aan de onder nummer 3.3 beschreven wettelijke normen.

3.10 De slotsom is dat de commissie op basis van de beschikbare informatie en documentatie geen reden heeft om aan te nemen dat de pensioenuitvoerder niet prudent heeft belegd of op enige andere wijze tekort is geschoten. De klacht van de consument is dan ook ongegrond en zijn vordering moet worden afgewezen.

## 4. De beslissing

De commissie wijst de vordering af.

*Deze uitspraak is niet-bindend. Tegen deze uitspraak staat geen beroep open bij de Commissie van Beroep Kifid. U kunt de zaak nog wel aan de rechter voorleggen.*

*Binnen 2 weken na verzending van de uitspraak kunt u schriftelijk verzoeken een overduidelijke vergissing in de uitspraak zoals een schrijffout, een verkeerde naam/datum of een rekenfout te herstellen. De beslissing in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Ook kunt u binnen 2 weken na verzending van de uitspraak schriftelijk verzoeken de uitspraak aan te vullen als u vindt dat niet op alle onderdelen van uw vordering is beslist. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat de Geschillencommissie Kifid niet op al uw argumenten is ingegaan. Meer informatie hierover staat onder vraag 58 en 59 van het Reglement Geschillencommissie Kifid – vanaf 1 april 2022, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.*

## Contactgegevens Klachteninstituut financiële dienstverlening

Telefoonnummer: 070 - 333 8 999
Website: www.kifid.nl